

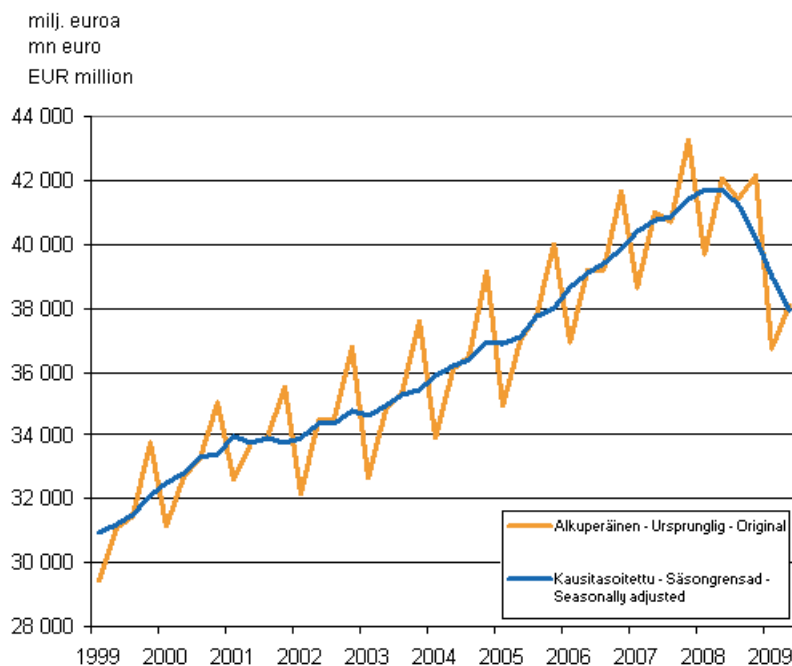
Neljännesvuositilinpito 2009

Bruttokansantuote väheni 9,4 prosenttia vuoden takaisesta, 2,6 prosenttia ensimmäisestä vuosineljänneksestä

Bruttokansantuotteen volyymi väheni huhti-kesäkuussa 2,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Vuoden 2008 toiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote supistui 9,4 prosenttia työpäiväkorjattuna. Työpäiviä oli toisella neljänneksellä kolme vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen bruttokansantuotteen muutos pysyi -7,6 prosentissa vuoden takaisesta, mutta tarkentui -3,0 prosenttiin edellisestä neljänneksestä (edellisessä julkaisussa -2,7 %).

Bruttokansantuote, vuosineljänniksittäin viitevuoden 2000 hintoihin

Viennin volyymi pieneni 30,2 prosenttia ja tuonnin volyymi 27,7 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityisen kulutuksen volyymi supistui toisella neljänneksellä 3,4 prosenttia ja investoinnit vähenivät 11,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Volyyymi tarkoittaa hintamuutoksista puhdistettua tietoa. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuoden takaisesta neljänneksestä

($N/(N-4)$) lasketaan työpäiväkorjatusta aikasarjasta, muutosprosentit edellisestä neljänneksestä ($N/(N-1)$) lasketaan kausitasoitettusta aikasarjasta.

Sisällys

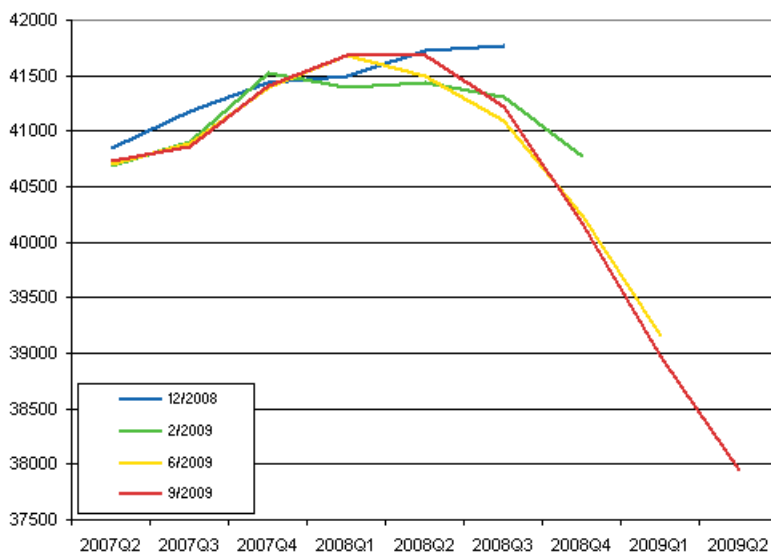
Bruttokansantuote laski toisella neljänneksellä edelleen voimakkaasti, julkisten investointien ja kulutusmenojen kasvu hidasti kokonaiskysynnän supistumista.....	4
Tuotanto.....	4
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	5
Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	5
Käytettävissä olleet tiedot.....	6
Liitetaulukot	
Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen.....	7
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	8

Bruttokansantuote laski toisella neljänneksellä edelleen voimakkaasti, julkisten investointien ja kulutusmenojen kasvu hidasti kokonaiskysynnän supistumista

Bruttokansantuotteen volyyymi väheni vuoden 2009 huhti-kesäkuussa 2,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2008 toiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote oli 9,4 prosenttia pienempi työpäiväkorjattuna. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote supistui 8,0 prosenttia vuoden takaisesta.

Bruttokansantuotteen volyymin muutos vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä oli -7,6 prosenttia vuoden takaisesta ja -3,0 prosenttia edellisestä neljänneksestä, kun kesäkuun julkaisussa vastaavat muutokset olivat -7,6 % ja -2,7 %. Kausitasoitettut aikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Bruttokansantuotteen kausitasoitettun volyymin tarkentuminen Neljännesvuositilinpäivän julkaisuissa

Kausitasoitettu bruttokansantuote oli suurimmillaan vuoden 2008 alkupuoliskolla, jonka jälkeen se on vähentynyt hyvin nopeasti. Suomen talous on tämän vuoden alkupuoliskolla supistunut yhtä voimakkaasti kuin 1990-luvun laman alkuvaiheessa, jolloin vuoden 1991 ensimmäiselle neljännekselle osunut suurin yksittäinen bruttokansantuotteen pudotus oli -2,7 % (edelliseen neljännekseen verrattuna). Vuoden takaiseen verrattuna 90-luvun suurin pudotus oli -8,0 % saman vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Suomen talous supistuu nyt myös selvästi nopeammin kuin EU-alueen talous yhteensä. Vuoden toisella neljänneksellä bruttokansantuote väheni Eurostatin kokoaman ennakon mukaan EU-alueella 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Tuotanto

Alkutuotannon arvonlisäyksen volyyymi oli toisella neljänneksellä 6,7 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Maatalouden arvonlisäys kasvoi 13,2 prosenttia, mutta metsätalouden tuotanto laski 10,6 prosenttia. Puun markkinahakkuut olivat toisella neljänneksellä ennätysellisen vähäisiä.

Jalostustoimialojen eli teollisuuden ja rakentamisen arvonlisäyksen volyyymi supistui 21,6 prosenttia toisella neljänneksellä. Teollisuuden tuotanto laski edelleen voimakkaasti: arvonlisäys oli 23,8 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin ja 6,4 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä. Puu- ja paperiteollisuudessa alamäki jatkui arvonlisäyksen supistuessa 27,3 prosenttia vuoden takaisesta ja 9,3 prosenttia edellisestä

neljänneksestä. Metalliteollisuudessa (ml. elektroniikkateollisuus) arvonlisäys väheni 26,9 prosenttia vuoden takaisesta ja 4,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Muun tehdasteollisuuden arvonlisäys pieneni 18,3 prosenttia toisella neljänneksellä.

Rakentamisessa arvonlisäyksen volyymi supistui huhti-kesäkuussa 14 prosenttia vuoden takaisesta ja 4,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Palvelutoimialojen arvonlisäyksen volyymi oli 4,5 prosenttia pienempi kuin vuoden 2008 toisella neljänneksellä. Kaupan arvonlisäyksen volyymi väheni 14,4 prosenttia vuoden takaisesta ja 4,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tukkukauppa ja moottoriajoneuvojen kauppa ovat suhdanneherkempinä vähentyneet viimeisen vuoden aikana huomattavasti voimakkaammin kuin vähittäiskauppa, jossa arvonlisäys on laskenut vain 3,3 prosenttia vuoden takaisesta. Kuljetus-, varastointi ja tietoliikennepalvelut supistuivat 10 prosenttia vuoden takaisesta ja 3,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kiinteistö- ja liike-elämän palveluissa pudotusta oli 2,9 prosenttia vuoden takaisesta ja 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyymi pieneni 10,2 prosenttia vuoden takaisesta ja 2,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Lähes kaikki kysyntäkomponentit laskivat kokonaiskysyntää toisella neljänneksellä. Ainoastaan julkiset investoinnit ja julkiset kulutusmenot kasvoivat.

Viennin volyymi pieneni huhti-kesäkuussa 30,2 prosenttia vuoden takaisesta, mutta edelliseen neljännekseen verrattuna vienti supistui enää vain 0,7 prosenttia. Tavaroiden vienti väheni 31,7 prosenttia ja palveluiden vienti 24,7 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonnin volyymi supistui 27,7 prosenttia vuoden takaisesta ja 6 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tavaroiden tuonti väheni 31,9 prosenttia ja palveluiden tuonti 14,3 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonnin ja viennin tiedot saattavat tarkentua huomattavasti. Ensimmäisen neljänneksen tuonnin muutos (tavarat ja palvelut yhteensä) tarkentui -21,5 prosenttiin vuoden takaisesta, kun se kesäkuun tiedoissa oli -19,4 %. Viennin volyymin muutos ensimmäisellä neljänneksellä tarkentui -27,4 prosenttiin kesäkuun -25,5 prosentista.

Yksityisen kulutuksen volyymi väheni toisella neljänneksellä 3,4 prosenttia vuoden takaisesta ja 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kestävien kulutustavaroiden kulutuksen volyymi supistui eniten, mihin vaikuttaa autokaupan hiipumisen lisäksi myös kulutuselektroniikan hiljentynyt kysyntä. Myös muiden tavaroiden sekä palvelujen kulutus oli kotitalouksien osalta laskussa. Julkisten kulutusmenojen volyymi kasvoi 2,5 prosenttia vuoden takaisesta.

Investointien volyymi pieneni toisella neljänneksellä 11,7 prosenttia vuoden takaisesta ja 5,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Rakennusinvestoinnit vähenivät 13,9 prosenttia vuoden takaisesta ja 4,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Asuinrakennusinvestoinneissa näkyi merkkejä pitkän alamäen päättymisestä volyymin kasvaessa hieman edelliseen neljännekseen verrattuna. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyymi supistui 9,5 prosenttia vuoden takaisesta ja 2,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Yksityiset investoinnit vähenivät toisella neljänneksellä 14,3 prosenttia, mutta julkiset investoinnit kasvoivat 6,2 prosenttia vuoden takaisesta.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisyystilanne heikentyi vuoden toisella neljänneksellä työllisten määrän vähentyessä 3 prosenttia vuoden takaisesta. Edelliseen neljännekseen verrattuna työllisten määrä väheni 1,2 prosenttia. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä laski 7,5 prosenttia vuoden takaisesta työpäiväkorjattuna. Neljänneksellä oli työpäiviä kolme vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Työttömyysaste oli huhti-kesäkuussa Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen mukaan 9,6 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 7,3 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma pieneni huhti-kesäkuussa työpäiväkorjattuna 0,5 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna (ei sisällä työsuhteoptioita). Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa

karkeasti liikevoittoa, väheni käyvin hinnoin 31,7 prosenttia. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin ja työpäiväkorjattuna 6,4 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten.

Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 28.8.2009 mennessä käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Laatuseloste on saatavissa Tilastokeskuksen Internet-sivuilta <http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>

Julkaisun vuositason tiedot vastaavat 9.7.2009 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja.

Vuoden 2009 kolmatta neljännestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 8.12.2009, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkistetaan. Neljännesvuositiedot tarkentuvat kunnes vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Vuodet 2006, 2007 ja 2008 ovat ennakkollisia. Vuoden 2008 tiedot tarkentuvat vuositilinpidon seuraavan julkaisun yhteydessä tammikuussa 2010.

Tarkempia tietoja Neljännesvuositilinpidon menetelmistä löytyy menetelmäkuvauksesta: http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/2008/03/ntp_2008_03_2008-12-08_men_001.html

Liitetaulukot

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		2008 3. nelj.	2008 4. nelj.	2009 1. nelj.	2009 2. nelj.
Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %	9.6.2009	-1.0	-2.1	-2.7	.
	8.9.2009	-1.1	-2.5	-3.0	-2.6
Työpäiväkorjattu muutos vuodentakaisesta, %	9.6.2009	1.4	-2.4	-7.6	.
	8.9.2009	1.7	-2.6	-7.6	-9.4

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettu rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkakajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

Sektorittaisia neljännesvuositilejä ei toistaiseksi vielä julkaista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto eli laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitasoon sarjoiksi. Volyymisarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus. Alkuperäisten sarjojen lisäksi ovat saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensimmäinen käytettäviä lähdetilastoja aiemmista vuosineljänneksistä saatetaan tarkentaa ja toiseksi osa lähdetilastoista saadaan käyttöön vasta laskettaessa uusia neljänneksiä. Kolmanneksi neljännesvuositilinpidon tiedot tarkistetaan vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja.

Vuosina 1995-2004 kiinteähintaisen bruttokansantuotteen ensimmäinen neljännestitieto on ollut keskimäärin 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Ensitetiedon mediaani on ollut 0,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Suurin yksittäisen neljänneksen ero lopullisiin tietoihin on ollut -1,6 prosenttiyksikköä. Viiden viimeisen vuoden aikana (2001-2005) ensitetiedon keskiarvo ja mediaani ovat olleet 0,6 prosenttiyksikköä pienemmät kuin lopullinen tieto ja yhden kerran etumerkki on ollut väärä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 70 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua, lopullisiksi tiedot tulevat kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Kausitasoitettujen sarjat muuttuvat taaksepäin myös menetelmästä johtuvista syistä, vaikka alkuperäiset sarjat eivät olisi muuttuneet.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html> Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Kunkin neljänneksen aikasarjatiedot ovat yhtenevät, mutta eri neljännesten aikasarjoja ei tule käyttää ristiin, koska sarjoihin on saatettu tehdä tilinpidon laskentamenetelmä uudistuksista tulevia muutoksia. Neljännestitilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tilinpidon käyttämiin lähdetilastoihin tiedoissa saattaa siis olla eroja.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansantalous 2009

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen (09) 1734 3332
Samu Hakala (09) 1734 3756
Vastaava tilastojohtaja:
Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)